

Bohoslužba 21. 8. 2022

Ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého.

Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista.

Introit: Dopřej, Bože, modlitbě mé sluchu, neskrývej se před mou prosbou. Srdce se mi v hrudi svírá, přepadly mě hrůzy smrti. A já volám k Bohu, Hospodin mě spasí. Na Hospodina slož svoji starost, postará se o tebe a nedopustí, aby se kdy spravedlivý zhroutil. (Žalm 55,2.5.17.23)

Pozdrav

Píseň: 548

Modlitba: Bože, náš Otče, povolal jsi nás v Ježíši Kristu ke svobodě svých dětí. Zbav nás všech nátlaků a závislostí a daruj nám svobodu a sílu, jakou mají ti, kteří vědí, že je miluješ. Pomoz nám pracovat na proměně tohoto světa, aby byl lepším místem pro život. Ty ses rozhodl zachránit ztraceného člověka a každému z nás dáváš šanci. Chválíme tě a zároveň prosíme o odpuštění všeho, co nás vzdaluje od tebe i od našich bližních. Pane, smiluj se a vyslyš nás skrze našeho Pána a bratra Ježíše Krista, který s tebou a s Duchem svatým žije a život tvoří navěky.

1. čtení: Exodus 19,9–25

Píseň: 287

2. čtení: Židům 12,18–29

Kázání

Časy se sice mění, ale nemění se v nich všechno. Proto i slova epištoly Židům adresovaná našim dávným křesťanským předkům zaznívají aktuálně i do dnešní situace. Jsme na tom stejně jako oni. Přinejmenším v tom, že také my stojíme před tím, co není hmatatelné a smyslově postřehnutelné. Alespoň ne bezprostředně. Zase jsme u víry. U spolehnutí a doufání, které ale nestojí na tom, co je viditelné a co si lze vědecky ověřit. Tak jako my, ani adresáti listu zřejmě Ježíše na vlastní oči neviděli a víru v něj přijali skrze svědectví jiných. To ale podle autora listu neznamena žádnou újmu, nic méněcenného ve srovnání s těmi, kdo zažili Boží působení v pořádné síle.

Vždyť by se mohlo zdát, že Izraelci na úpatí hory Sínaj, obklopeni všelijakými efekty dokazujícími Boží velikost a jeho moc, měli to věření nějak lehčí. Jakopak mohli oni mít pochybnosti a potíže s vírou?! Jenže zrovna během Mojžíšova pobytu na hoře přijdou Izraelci na to, že se jejich vůdce možná už ani nevrátí a musejí se tedy zařídit sami. A tak si vyrobí zlaté tele, symbol modloslužby a odpadnutí od Hospodina. Hrůza a děs, jak vidno, ke skutečné proměně člověka nestačí. To odpovídá také Ježíšově strategii, kdy na lidi nesvolával oheň z nebe a strašlivé tresty, neděsil je barvitým líčením pekelných hrůz, ale snažil se zvát je k Bohu jako dobrému a milujícímu Otci.

Druhá hora, Sión, na níž stál jeruzalémský chrám, představitelka Božího království, zde vystupuje v docela jiném světle. Ve světle slavnostním a velkolepém, nikoli hrůzném a děsivém. Zatímco na první horu nesměli pod trestem smrti vystoupit lidé ani zvířata, druhá hora je místem společenství, do něhož je možné vstoupit již teď. Je to společenství tvorů pozemských i nebeských, překonávající propast času. A skutečnost, že se jedná o společenství, nám připomíná, že víra se nesmí scvrknout na pouhou soukromou záležitost.

Přijetím zvěsti evangelia, zapojením do společenství víry, zpečetěným křtem, se tehdejšími křesťany – ale také nám – otevřela možnost do jisté míry mít už nyní podíl na nové realitě. Bůh k nim nepromluvil skrze zázračné a ohromující úkazy, ale prostřednictvím hlasu Ježíšovy krve, tedy jeho smrti. Ta volá a uchází se o lidskou pozornost. Ježíšova násilím a nespravedlností prolitá krev však nevolá po pomstě. Co volá, není řečeno, a tak si můžeme domyslet, že promlouvá třeba o Boží solidaritě s lidmi a domáhá se toho, aby lidé tento čin sebevydání a jeho poselství vzali vážně. A že se tedy dožaduje naší odpovědi.

Kladnou odpověď na toto volání můžeme nazvat následováním, snahou řídit se Ježíšovým příkladem. Upnutím se k němu a vytrvalostí ve víře ve smysluplnost jeho cesty i za nepříznivých okolností. A navzdory výhodám, které by odpadnutí od Krista mohlo přinést. Tehdy to pro adresáty listu mohlo znamenat cestu ven ze skupiny společenských vyvrhelů. A to s sebou samozřejmě neslo i možnost dostat se k majetkovým a jiným výhodám a zajistit si určitý vliv.

Apoštol, vědom si krize, do níž se jeho čtenáři dostali a také nebezpečí, které mohla mít za následek, jim adresuje varování před odpadnutím. Odmítnutí Krista totiž znamená jednoznačnou, ničím nenahraditelnou ztrátu a prohru. Od křesťanské víry se lze odklonit z různých důvodů – někdo si třeba myslí, že našel něco lepšího, jiného zase zklamala církev nebo jednotliví křesťané. Ale co může být horšího než zběhnutí z cesty následování Krista, jehož příčinou je prospěchářství a chladná kalkulace zaměřená na osobní výhody? To je zcela něco jiného než víra, která se snaží vytrvat, ačkoli bolestně hledá cestu a zápasí po způsobu Ježíše v Getsemanské zahradě. Je to opak víry, která vytrvá, přestože jí zrovna nic dobrého nepotkává, která si říká, že by bylo lepší nic si s tím Nazaretským nezačínat, a přesto se ho nepustí.

Možnost pomoci si odpadnutím, zapřením Ježíše k lepšímu postavení či jiným výhodám už nám dnes tak aktuálně nezní, ale pamětníci dob předlistopadových si jistě dobře vzpomenu, jaké obtíže mohla obnášet snaha skutečně sloužit Kristu a nikoli bezbožnému režimu. Napomenutí a varování neslyšíme nejspíš zrovna rádi. Stejně tak máme jistě raději obraz Boha milosrdného a laskavého, nikoli soudce. Ale občas je třeba slyšet napomenutí, které má však za cíl naše dobro a které nám zabraňuje, abychom si z Boha udělali karikaturu dobrotivého a neškodného dědečka. Aby se nám tak připomenula závažnost i závaznost křesťanské víry, její zásadní význam pro život. Přesto Bůh působící na Siónu vyznívá mnohem pozitivněji a pokojněji než Bůh činný u Sínaje, a to nám dodává odvahu, abychom k němu přistupovali kromě zdravé úcty též s radostnou důvěrou.

A ještě se nám opakovaně ohlašují nové věci: Je zaslíben pořádný otřes, zásadní proměna všeho. Ale na tuto proměnu nemusíme jen čekat: vždyť Ježíšův hlas působí svojí otřásající mocí už dlouho: otřásá lidským svědomím, kulturami, zvyklostmi. Svět proměnil už v nemalé míře. A přesto slibuje ještě něco většího.

Odpověď na Boží nabídku, na pozvání do společenství a prostoru Boží vlády má představovat kromě bázně a úcty před Bohem také vděčnost. Ale jistě by bylo chybou zužovat tyto postoje pouze na pocity a do oblasti soukromé zbožnosti. Ideálně by tedy měly určovat naše jednání, být zdrojem našich praktických činů. Těch činů, které by pomáhaly přibližovat náš svět do žitelnější a radostnější podoby, kterou má za cíl nastolit ona slibovaná Boží proměna.

Píseň: 668

Přímluvy: Prosme Boha slovy „Pane, smiluj se“:

Bože, ty jsi mocný, a přece se k nám skláníš. Pomoz nám sloužit ti s důvěrou i respektem a proměňuj skrze nás tento svět. Pane, smiluj se.

Daruj nám skutečnou odvahu víry a dej, ať nehledáme jen vlastní prospěch, ale to, co je skutečně hodnotné a smysluplné. Pane, smiluj se.

Děkujeme za mír a svobodu v naší zemi. Na jiných místech ale lidé trpí válkami a útlakem. Prosíme, abys jim dodával naději a pohnul svědomím těch, kdo rozsévají zlo. Pane, smiluj se.

Prosíme o pokoj pro Ukrajinu a její lid. Ochraňuj i ty, kdo mezi nás přicházeli a nyní jsou zase zpátky ve své vlasti. Pane, smiluj se.

Děkujeme za déšť, který svlačil vyschlou zemi a prosíme za místa, kde je vody zoufalý nedostatek a také za ochotu pomáhat těm, kdo z takových míst odcházejí hledat lepší život. Pane, smiluj se.

Tichá modlitba

Modlitba Páně

Píseň: 404

Ohlášky

- V týdnu bude mít br. farář dovolenou, v případě potřeby se obraťte na Tomáše Molnára.

Poslání: Buďme vděční za to, že dostáváme neotřesitelné království, a služme proto Bohu tak, jak se jemu líbí, s bázňí a úctou.

Požehnání: Sám Bůh pokoje necht' vás cele posvětit a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskvrny do příchodu našeho Pána Ježíše Krista.

Píseň: 222